

дымкаў і знікала ў гушчары. На Гара дзеншчыне Л. набывала зааморфны выгляд: яе маляванні ў абліччы вялізнай, як курыца, фунтаў на пяць, зялёнай жабы. Жывучы ў рэчцы і назіраючы за тым, як бабы перылі пранікамі палотны, жаба-Л. выходзіла на кладку і таксама біла па ёй лапамі. Людзі асцерагаліся быць укушанымі такой жабай і таму баяліся біць яе.

Літ.: Federowski M. Lud białoruski. Kraków, 1897. Т. 1. S. 36, 273; Тое ж. Kraków, 1902. Т. 2, cz. 1. S. 266–267; Легенды і паданні. Мн., 1983. С. 169.

У. А. Васілевіч.

ЛОЙМА, Лоўма, Чарціха, злы дух, які выступае ў жаночым абліччы. Мела страшны выгляд: раскудлачаныя косы, вялікія адвіслыя грудзі. Месцам жыхарства Л. называлі балота, лазняк, дзе яны страшылі баб, чапляліся да мужчын. Нар. ўяўленне звязала постаць Л. з выкраданнем ёй малых прыгожых дзяцей, паколькі яе ўласныя чарцяняты былі брыдкія. Л. падхоплівала на дарозе, на мяжы ці нават у хаце дзіця, якое маці, адыходзячы, забыла перахрысціць, і пакідала на яго месцы сваё. Падмяненае дзіця раілі пакласці на захадзе сонца на парозе і біць асінавымі дубцамі (гл. *Asina*), пакуль чарціха не прыйдзе па сваё чарцяня. Аддаючы назад чалавечае дзіця, яна дакарала жанчыну: «Я тваё так пеленгавала, а ты маё б'еш». На Беласточчыне Л. называлі блізкіх да русалак незвычайнай красы і прывабнасці лясных дзеў, якія з'яўляліся маладым, ладным і дужым мужчынам, што выпальвалі ў лясных нетрах вугаль. Варта такому стомленаму пры вырубце дрэў і ладкаванні іх у капец прылегчы на мяккім імху, як падыходзіла Л., спавівала вэлюмам сваіх шаўкавістых кос, абсыпала гарачымі пацалункамі, песціла пругкімі, бы лясныя яблычкі, грудзямі і, распаліўшы мужчыну да каханья, выслізгвала з аб-